

15. februar 2019

UPA 2019/179

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqummiupparput:

Qinnuteqartoqartillugu qinnuteqartup qinnuteqarneraniit ullut qulit qaangiunneranni qinnuteqartoq allamik naluaarfigineqarsimangippat qinnutigineqartup inatsisitigut akuerineqartutut isigineqartalernissaa anguniarlugu Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6 imm. 3 allanngorteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut (Inatsisartunut ilaasortat Randi Vestergaard Evaldsen aamma Justus Hansen, Demokraatit)

Tungavilersuut

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat HS Analyselu 2018-mi septembarip qaammataani misissuipput taasaminnik "Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata ilaasortaani sullivinni sulisussamik amingaateqarneq".

2018-mi oktobarip qaammataani naalisakkamik imatut inerniliisoqarpoq:

*"Misissuinerup takutppaa Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatiffia 2018-mi septembarimi ilinniarsimasunik 713-nik amingaateqartoq taavalu 264-nik ilinniarsimangitsunik. Suliffinni suugaluartuniluunniit sulisussaaleqisoqarpoq aamma suliaqarfinni assigiinngitsuni. Sulisussaaleqineq suliffiit ingerlannissaannut annerpaamillu ineriartortinnissaannut aporfuvuq. Sanaartugassallu angisuut nunaat pilersut pissutigalugit ukiuni aggersuni sulisussanik pisariaqartitsineq qaffangaatsiartussaavoq."*¹

Demokraatit isumaat naapertorlugu misissuinermi ersarissumik uppersararpoq Inatsisartuni amerlanerussuteqartut kukkorujussuuartut UPA2016-mi kingornalu UKA2017-mi Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6 imm. 3 allanngortissalugu aalajangeramik, kinguneranimmi atorfiit inuttasaqartinneqanngitsut allamiunik inuttalerniartarnerat ajornarnerulerpoq. Siunnersuut suliarineqarmat UPA2016-mi Demokraatini imatut oqarpugut:

"Demokraatit pingaartitaraat maam nunaml inuussutissarsiomerme atugassarititaasut ingerlassappat pitsaanerpaamik inissisimanissaa. Suliffeqarfik ajunnginnerpaamik avaq qunneq

¹ Misissuineq: "Mangel på medarbejdere blandt virksomheder i Grønlands Erhverv"

arsinnaangilaq sulisinnaassuseq pisariaq artinneq artoq pissarsiarisinnaagaa siunertamut ingerlanissaminut aqputissiuussisinnaasumut. Isumaqarpugut pingaaruteqarluinnartoq suliffeqarfik sulisussarsiomermuni nunatta sulisinnaasuiniq ujarlissasoq suliffissaaleqineq maannakkut appariartortoq takusarput anikillissaaq ataaffiginiarlugu. Kisiannili suliffeq arfik pisariaq artitai puigussanngilagut. Suliffeqarfinnut aporfussanngilaq kommunini sulilersitsinissamut akuersissutit avataaniillu tikisitanut tunngasunik sulianik aalajangiisarneq kigaatsumik ingerlanneqameri pissutigalugu. Tamanna pineqartillugu isumaqarpugut aaqqissuussineq, amigartumik naliliisameq isumaqartoq suliffeqarfik akuersissummik pisinnaasoq pissusissamisoortoq. Pisortaqarfinniit kigaatsumik ingerlatseriaaseqameq namminersorlutik suliffeqarfutilinnut eqquinerlussanngilaq taakuummatami nunatsinni suliffissanik inuussutissarsiomermillu siuarsaasut”²

Pineqartoq aalassatsisarmat pinngitsuussanngilagut sakkortuumik erseqqissassallugu Demokraatini kissaatiguaratsigu sapinngisamik atorfiit inuttaqanngitsut nunaqavissunik inuttalerneqartassasut. Tamanna nunamut suliffinnullu pitsaanerpaammik. Taamaakkaluartorli nassuerutigisariaqarparput piffissami matumanerpiaq suliffiit sulisussaaleqimmata taamaattumillu avataaniit tikisitsinissaq pinngitsoorneqarsinnaanngimmat. Taamatut inissisimagallartilluta pingaartorujussuovoq politikikkut suliap sapinngisamik eqaannerpaamik iluarsivigineqarnissaa, qularnaarumallugu, suliffeqarfiit pisariaqartitaminnik sulisussarsisinnaajuarnissaat.

Inatsisartuni amerlanerussuteqartut malittarisassanik allanngortitsinngikkallarmata suliffiit avataaneersunik sulisussarsiumallutik qinnuteqarsimasut ullut 14-t iluanni akineqarsimannikkunik taava akuerineqarsimasutut isigineqartarput. Demokraatini isumaqarpugut manna siunnersuut aqputigalugu piffissarititaasoq sukatillatsiarneqarsinnaasoq qinnuteqarsimasut akuerineqartutut isigineqarsinnaanngorlugit qinnuteqarnerminniik ullut qulit iluanni akineqarsimannikkunik. Qarasaasiatigut ineriartormik tamanna pissuteqarpoq tamakkuninngami qinnuteqaatinik suliaqartarneq ajornannginnerulernikuuvoq. Taamaattumik isumaqarpugut ullut 10-t tulluartaasut - puigussanngilarpummi sulliviit suulluunniit "Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata ilaasortaani sullivinni sulisussamik amingaateqarneq" pillugu misissuititsinerata uppersarmagu, suliffiit sulisussaqaarnikkut ajornartorsiortut.

Neriuppugut Naalakkersuisut siunnersuuterput ilalerumaaraat taamatullu Inatsartuni partiit allat.

Aningaasarsionnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai.

Allaffissorneq eqqarsaatigalugu pivarput inatsisip allannguallatsinneqarnissaa aamma taamaattumik suliap naalakkersuisoqarfiup missingersuutaasa iluanni suliarineqarsinnaavoq.

² https://ina.gl/dvd/FM2016/pdf/media/2810973/pkt85_fm2016_bf33_regulering_af_arbejdskraft_bet_2beh_da.pdf

Kommunalbestyrelsit sukkanerusumik sullissisinnaasariaqarput sulliviit pisariaqartitaminnik allamiunik sulisussarsisarnissaat akorngusersorumangikkaanni. Sulliviit tunisassiornerulersussaammata naatsorsuutigisariaqarpoq ataatsimut isigalugu inuiaqatigiit isertitaqarnerulerumaartut inuit ingerlatseqatigiiffiillu akileraarnerusalertussaammata.

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuitissarsiutunut kingunissai.

Siunnersuummi tunngavilersuutini takuneqarsinnaasutut maannakkut pissutsit taamaakkallartillugit inuitissarsiortut tunisassiorsinnaanerat minneruvoq, inatsit maannakkut atuuttoq pissutaalluni sulisussaaleqisoqarmat. Siunnersuut pissutaalluni namminersorlutik suliffiutilinni tunisassiornerup qaffariarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq taamaasillunilu siuariartortitseqataassalluni.

Aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut kingunissai.

Soqanngilaq.